

Nr. 77

26 November 1955

Redactieadres: Graaf Adolfstraat 61b - Tel.: 31751

LEDENADMINISTRATIE:

Nieuw lid: A.Harms

Kraneweg 15

Bedankt : F.R.Snitker

Zaagmuldersweg 12a

CONTRIBUTIE

Evenals vorige jaren stelt de penningmeester U in de gelegenheid f 0,25 te besparen. Voor 1 December a.s. moet dan de contributie ad f 17,50 op zijn girorekening 303002 ten name van W.A.Molenkamp te Groningen worden gestort.

G.S.C. Tournooi 1955

De veelzijdigheid van het schaakspel brengt mede, dat ook de beoefening ervan zeer kan uiteenlopen. De een speelt dertig vluggertjes op een avond, de ander zit urenlang in zijn eentje problemen op te lossen of samen te stellen en waarschijnlijk de grootste groep vindt het serieuze wedstrijdspel het meest aantrekkelijk.

Ter wille van deze laatste groep organiseert ook dit jaar het G.S.C. weer het tournooi in December, ditmaal voor de vierde maal, en voor de Stauntonleden, die hieraan zouden willen deelnemen wil ik hier dus nog even een herinnering plaatsen van de volgende wetenswaardigheden.

Gepeeld wordt in het C.J.M.V. gebouw in de week van 12 t/m 17 December in groepen van 6 of van 4. Speeltijden 's avonds vanaf 7 uur op Maandag, Dinsdag, Woensdag, Vrijdag en Zaterdag (laatste ronde aanvang 3 uur)

Inschrijving sluit op 1 December, bij de secretaris J.Dijkstra, Jan Lutmastraat 17, tel. 32409 of bij ondergetekende op de club; Inleggeld f 1,50, beneden 18 jaar f 0,75, te storten op giro 343388 ten name van W.Hellingsa, penningmeester van het G.S.C.

Dr.J.de Graaf

STAUNTON II - PHILIPOR II

Op Zondag 30 October trok een deel van Staunton II naar Leeuwarden, met uitzondering namelijk van de Jong, die er al was, en van Wijma en Fokkens die er al geweest waren en met medeneming van gezamenlijk 1 punt teruggekeerd waren. Aan het eerste bord kreeg Mensch een Pirc te bestrijden, wat hem gering positievoordeel gaf, wat hij prijs gaf in een zucht het spel steeds ingewikkelder te maken. Het werd voor beide partijen een sluiptocht langs de afgrond wat Mensch opluisterde met een remisevoorstel, dat prompt werd beantwoord met een schijnoffer (beter: schijnschijnoffer) waarbij zwart ten slotte zijn geplengde officier niet terugkreeg, zodat hij pionneel en ook nog beslissend positioneel nadeel opliep. Klok verdedigde zich urenlang in een passieve stelling met grote hardnekkigheid, kon pionverlies niet ontgaan, maar bleef goed loeren, om in de tijdnoodfase een harde klap uit te delen en een gewonnen eindspel te forceren. Aan het derde bord bevocht Bartstra een jeugdig talent, die een gevaarlijke, maar foutieve aanval lanceerde. Bartstra wist zijn gemoedsrust te bewaren; hij trok zich van de aanval juist genoeg aan om zijn koning op de been te houden, maar graaide ondertussen het Friese centrum van het bord, zodat de aanval de allures van het bekende nachtkaaarsje aannam, zulks met alle gevolgen van dien. Koopman bediende zich van Boleslaski's Siciliaan, verkreeg eerst stevig spel, maar liet zich met de beruchte dubbelpion op f6 opscheppen, waarna het hele witte leger op zijn uitgedopte koning afkwam, ook al met bekende gevolgen.

Daarentegen toonde de Jong zich van zijn beste zijde door met wit in de Normaal-variant van het Nimzo-Indisch goed positieospel te demonstreren, hetgeen op vrij regelmatige wijze in een verdienstelijk winstpunt resulteerde. Ook invaller Davids ver- toonde in een soort Konings-Indisch verdienstelijke dingen. Hij sloeg met vaardige hand gaten in de witte stelling, schoof zijn officieren naar de overkant, plukte wat pionnen en leverde op de 50e zet een afgebroken stelling af, die geen winst- problemen meer opleverde. Elkhuizen bleef hierbij niet achter. In een Franse partij trok hij fors van leer. Toen er schijnbaar gevaarlijke tegenaanvallen opkwamen, offerde hij rustig een kwaliteit, waarna hij brutaalweg het hele bord in beslag nam en er met enige aardigheden een h-pion doordrukte. Tenslotte heeft Ris ook lange tijd goed gespeeld. Terwijl hij na moeilijke complicaties remise in handen had, taxeerde hij evenwel het eindspel verkeerd, zodat hij enige pionnen en daarmee de partij verspeelde.

Alles bij elkaar niet om ontevreden te zijn. Uitslag 3 - 7, n.l.

1. Hoitsema - Mensch 0-1; 2. v.d.Wal - Klock 0-1; 3. v.Minnen - Dr. Bartstra 0-1;
4. Noppert - Koopman 1-0; 5. Postmus - Wijma $\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$; 6. Scholli - de Jong 0-1;
7. S.v.d.Wal - Fokkens $\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$; 8. Cesterbaan - Davids 0-1; 9. Sevenster - Elkhuizen 0-1;
10. van Polen - Ris 1-0.

J.M.

STAUNTON I - A.S.C. $3\frac{1}{2}$ - $6\frac{1}{2}$

De eerste wedstrijd in de landelijke selectieklasse, waarnaar Staunton jarenlang reikhalzend heeft uitgezien, is qua uitslag op een teleurstelling uitge- lopen. Toch zullen degenen, die de wedstrijd als speler of toeschouwer - waarom waren er eigenlijk niet meer belangstellenden voor deze match, waarin men enkele van Nederlands sterkste spelers aan het werk kon zien en waarvoor een extra grote zaal van de Faun was gehuurd? - hebben bijgewoond, niet ontevreden naar huis zijn gegaan. De zwaar gehandicapte Staunton-ploeg (zonder Scholtens, Sprenger, Visser, Kuiper en ook Felderhof, die thans voor Assen uitkomt) heeft een uitnemende strijd geleverd, zodat de nederlaag tot $6\frac{1}{2}$ - $3\frac{1}{2}$ beperkt bleef en zelfs nog kleiner had kun- nen zijn. Men is dan geneigd te geloven, dat Staunton de volgende keren - mits vol- ledig wordt uitgekomen - tot successen zal komen en zich in de hoofdklasse zal handhaven. Dat A.S.C. ons niet onderschatte, bleek al direct hieruit, dat zelfs Prins was meegekomen. De internationale meester speelde voor de eerste maal na de oorlog te Groningen en ook nu moest hij voor remise vechten. De beide eerste bord- spelers waren overeengekomen hun partij in een tempo van 50 zetten in 2 uur i.p.v. $2\frac{1}{2}$ uur te spelen. Tot tijdnood kwam het evenwel niet; tegen de 40e zet was alle leven eruit en werd het punt gedeeld. Scheffer en de Amsterdammer Orbaan zetten hun partij zo moeilijk op, dat men op een gegeven moment met nog 30 zetten in een mini- male bedenktijd te spelen het ergste moest vrezen. Dat een remise-overeenkomst tot stand kwam was daarom niet onbegrijpelijk. Heeres moest tegen Van Mindeno - één van de drie van Max Euwe naar A.S.C. overgegangene spelers - met een iets minder staand eindspel genoeg nemen, wat voor onze eindspel-expert natuurlijk geen beletsel vormde, een halve punt te noteren. Polée Jr. blijkt te daveren het schaken aller- minst verleerd te zijn. Hij kwam met zwart tegen theoreticus Been stee s beter te staan en dwong zijn tegenstander juist op de 50e zet tot overgave. Offerhaus was waarschijnlijk de enige van ons team die iets te veel kreeg. Zijn opponent had korte metten kunnen maken, maar wilde het te mooi doen, waarna Offerhaus met zijn bekende reSSources te voorschijn kwam en koomen nog blij mocht zijn de bedenktijd en de remisegrens niet te hebben overschreden. Mensch had geen gemakkelijke middag, doch slaagde erin al schuivende en in trebel water vissende een halve punt te in- casseren door op het juiste moment remise aan te bieden. Boer zette oudergewoonte zijn partij weer goed op, om daarna in tijdnood te geraken. Nog had het goed af kunnen lopen, indien hij een geoffreerde remise niet had versmaad. Wat nu gebeurde was harakiri. Voor onze Orbaan had het een grote dag kunnen worden. Hij had zijn in Juli nog in het candidatentoernooi optredende tegenstander schitterend overspeeld en was eigenlijk van begin af een zeker winstpunt voor Staunton, totdat hij kort voor het afbreken een teren waggaf, wat zelfs zijn overtuigende stelling niet meer kon verdragen. Bartstra en Keuning daarentegen verlieten op meer regelmatige wijze. Reeds spoedig baarden hun stellingen zorg. Hun tegenstanders waren te goed om hen nog ontsnappingskansen te geven. De les van deze wedstrijd is wel geweest, dat we ons vier invallers niet kunnen permitteren. Tenslotte de volledige uitslag:

1. Bunt-Prins $\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$; 2. Scheffer-C.Orbaan $\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$; 3. Heeres-v.Mindeno $\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$; 4. Polée Jr. - Been 1-0; 5. Offerhaus-Koomen $\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$; 6. Mensch-Prahl $\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$; 7. Boer-Arnold 0-1;
8. Keuning-Karper 0-1; 9. J.Orbaan-v-d.Wolk 0-1; 10. Bartstra-v-Weezen 0-1.

Het is altijd een interessante bezigheid aan de hand van het wedstrijdboekje, dat de K.N.S.B. aan het begin van elk seizoen de leiders van de tientallen toezendt, na te gaan hoe de diverse teams zijn samengesteld; welke veranderingen zich hebben voorgedaan en welke bekende spelers in de lagere clubs meedoen. Enkele van deze waarnemingen zijn dóór mij opgetekend met de wetenschap, dat verscheidene Staunton-leden hiervoor eveneens belangstelling zullen hebben.

De hoofdklasse bevat dit jaar door het uittreden van de Amsterdamse club Max Euwe slechts 7 teams, zodat Staunton op papier tot de 7 sterkste clubs van het land behoort. Aan ons team de taak dit ook in de praktijk te bewijzen! De grootste kanshebber voor de titel landskampioen is wel het Haagse D.D. met aan de hoogste borden Donner, Muilwijk en Wijnans. Verdere bekende spelers zijn Heufke Kantelaar, Pick en Roose. Laatstgenoemde - oud-Stauntonlid en oud-Nosbo kampioen - handhaaft zich telkenjare in het eerste tiental van D.D. De huidige landskampioen V.A.S. zal het moeilijk vallen de titel te prolongeren, daar reeds van D.D. werd verloren ondanks het feit, dat het praktisch uit "all stars" bestaat: Cortlever, v. Scheltinga (ex-Max Euwe), Roessel, W.J. Wolthuis, H.F. Grabbendam, Grapperhaus, Veerkamp, Vos, Withuis en Addicks. Een derde favoriet is A.S.C., voor welks opstelling ik naar het verslag van Staunton - A.S.C. verwijs. Slechts Bouwmeester (2e bord) was toen niet van de partij. De schaakclub Utrecht heeft met o.a. Visser, Spanjaard, v. Steenis, en Hamming eveneens een ploeg, die er zijn mag. Onze aloude tegenstander Philidor heeft weer zijn beproefde krachten opgesteld. Alleen H.H. Doven is verdwenen en vervangen door Zijlstra. De volgorde "volgens het boekje" is: Kramer, v.d. Tol, Mulder van Leens, Dijkstra, W. Dijkstra, v.d. Bijl, Blokker, D. Boven, Ploegh, Zijlstra en Tilstra. Tenslotte is N.R.S.V. - met slechts enkele bekende namen: Bergsma en 7e bord Mevr. Roodzant - mogelijk zwakker dan Staunton. Maar maar 1 team degradeert, is er een redelijke kans voor Staunton om zich te handhaven.

De eerste klasse A, waarvan Staunton I jarenlang deel uitmaakte, heeft als favoriet het gedegradeerde Ha.S.G. (met Staunton een van de weinige "schaakgezelschappen" in ons land) met als bekende figuren Kroone, Spinheven, v.d. Hoff en Marwitz. Hilversum, dat de nek-aan-nek-race met ons het vorig seizoen verloor, schijnt ook nu weer hoge ogen te zullen gooien. Het team is nagenoeg ongewijzigd, dus met o.a. Graaf v.d. Bosch, Wichers, v. Oosterom (Ned. Jongdkampioen, 3e bord) en de Lange Jr. Verder moet ook V.V.G.A. zeer sterk zijn getuige de namen U. Grabbendam, Wertheim, Donk, Telleman (ex-Max Euwe), Op 't Binde (ex-t. Westen), Apking (ex-Max Euwe) en Kapsenberg. Bussum - eeuwige middenmootclub - heeft weinig nieuwe gezichten en heeft weer v. Oosterwijk Bruyn, v. Weering, v. Oesburgh, Mondria en de beide v. Epens opgesteld. De naam van ons oud-lid Kluwen ontbreekt echter. Het snel opgeklimmen Haarlem is sterk ondanks het missen van uitblinkers, wat ook geldt voor het Amsterdamse De Rion, dat weer opvalt door het meespelen van 4 Struylarts en 2 Bauwen. Het jaarlijks van de eerste naar de tweede klasse v.v. reizende De Dom zal ook ditmaal wel het loodje moeten leggen. Tenslotte beschikt onze stadgenoot Unitas dit seizoen over een heel wat betere ploeg dan 2 jaar geleden, toen in 1 A alle wedstrijden verloren gingen. Het eerste tiental van Unitas (zoals bekend indertijd ontstaan uit een fusie tussen Groningen en Max Euwe) bestaat thans uit 2 oud-Groningenspelers (Dijkstra en Schreuder), 1 oud-Max Euwer (Tuininga), 2 ex-Sissaspelers (Wessels en Noordhoek) 2 geïmporteerde spelers (Ruben en de oud A.S.C.'er Blindeman) en 3 "eigen kweek" (Boersema, Planta en Snip), welke laatste voor een schaakclub vrij veel is. Twee clubs degraderen hier.

Van de voor ons min of meer vreemde 1e klasse B vermeld ik slechts de clubs benevens enkele bekende spelers: Spangen (Vlagsma), Rotterdam (v. Geet, Mr. E. Mulder, Sammelius, ten Kate, Sandifert en ons oud-lid Wind), D.D. II (v.d. Pol !!), Eindhoven (Stumpers, Feiters, Brummers en aan het 7e bord Haspers, die enkele jaren terug in Hoogeveen speelde), Dordrecht (de ex D.D.'er v. Donk en Hoogendoorn) Philips en welst zeggen minder, of het meest al de vroegere De Dom-speler Cieraad-thans bij Velt aan het 3e bord spelende zijn. De achtste club is de Residentie Schaakclub met Kamstra aan het 1e bord, vervolgens Remouchamps (die zo'n 15 jaar geleden een of twee seizoenen voor het Groninger N.O.S. is uitgekomen) en Pruyt. Laatstgenoemde speler verscheen in 1946 als een metoer aan de Nederlandse schaakhemel, speelde zelfs enkele malen in het Nederlandse schaaktiental, zei enige tijd daarna naar ik meen het spel helemaal vaarwel, doch schijnt nu dus weer actief te zijn.

De 2e klasse A is bekend terrein. De tegenstanders van Staunton II zijn Arnhem (Perfors), Almelo, Zutphen (v.d. Kolk), Philidor II, Amersfoort (3e bord Mevr. Heemskerck en 4e bord mr. L.J. de Vries, voor de oorlog in de Nosbo een bekende speler), Hengelo en Apeldoorn. De laatste club is versterkt met de oud-Leidenaar Idema. Ongetwijfeld moet Staunton II in staat zijn zich te handhaven; zelfs is het niet onmogelijk, dat een rol in de kampioensstrijd kan worden gespeeld. Als dit

nummer verschijnt zullen al 2 wedstrijden achter de rug zijn. Bedenklijk is evenwel dat in beide wedstrijden ongeveer 5 invallers nodig waren !! In 2 B spelen o.a. Baarn (mr.G.S.Fontein), V.V.V. (Seewald), L.S.G. (2 jaar geleden nog hoofd-klasser, v.d.Berg, Demmendaal etc.), en V.A.S. II (Tabe Bas). 2 C is tamelijk onbekend, maar in 2 D speelt aan het 2e bord van het Bredase MaxEuwe de oud-Veen-dammer Boon; verder is bij Heerlen de Limburgse kampioen Vinken le bordspeler, bij 't Pionneke (Roermond) de vroegere kampioen van Ned. Indië Baay, en bij Strijdt met Beleid de onverwoestbare R.A.J.Meijer. Tenslotte zien we in Den Bosch aan het 10e bord Mevr.v.Aalst, de derde dame in de K.N.S.B. competitie. H.B.

WEDSTRIJDPROGRAMME K.N.S.B.

Ten gerieve van de voor Staunton I en II in aanmerking komende spelers geven we hier het volledig programme, zodat men deze data kan vrijhouden.

Zo. 27-11-55 Philidor-Staunton	Zo. 18-12-55 Hengelo - Staunton II
Zo. 22- 1-56 Staunton-V.A.S.	Zo. 15- 1-56 Staunton II - Arnhem
Zo. 12- 2-56 Utrecht - Staunton	Za. 4- 2-56 Almelo - Staunton II (Zwolle)
Zo. 4- 3-56 Staunton- N.R.S.V.	Zo. 26- 2-56 Staunton II - Zutphen
Zo. 25- 3-56 D.D. - Staunton	17 of 18-3 Apeldoorn - Staunton II (?)

WINTERWEDSTRIJDEN

GROEP I

1 December 1955

Offerhaus - v.Kampen
Scheffer - Orbaan
Sprenger - Keuning
Visser - v.Dalen
Boer - Klock
Wijma - Bunt

15 December 1955

Bunt - Offerhaus
Klock - Wijma
v. Dalen - Boer
Keuning - Visser
Orbaan - Sprenger
v.Kampen - Scheffer

29 December 1955

Offerhaus - Scheffer
Sprenger - v.Kampen
Visser - Orbaan
Boer - Keuning
Wijma - v.Dalen
Bunt - Klock

GROEP II

15 December 1955

Koopman - Pluim
Ris - de Jong
Fokkens - Bult
Elkhuizen - te Velde
Schuil - Wolhuis
Bartstra - Davids

22 December 1955

Wolhuis - Bartstra
te Velde - Schuil
Bult - Elkhuizen
de Jong - Fokkens
Pluim - Ris
de Graaf - Koopman

GROEP III

1 December 1955

Vogt - v.d. Koogh
v.Hogen - Kleiterp
de Jong - Borgman
Kremer - Polee
Asselman - Poort
Banning - Seijen

8 December 1955

Polee - Banning
Poort - Mulder
Borgman - Asselman
kleiterp - de Jong
v.d. Koogh - v.Hogen
Elzer - Vogt

29 December 1955

v.Hogen - Elzer
de Jong - v.d.Koogh
Asselman - Kleiterp
Mulder - Borgman
Kremer - Poort
Seijen - Polee

GROEP IV

8 December 1955

Vennema - Venekamp 1 - 0
Koekoek - Mw. Stappershoef
Zeeman - Mw. Versteeg
Hakvoort - v.d. Koogh
Huender - Molenkamp
Akkerman - Kardoes

22 December 1955

Molenkamp - Akkerman
v.d.Kamp - Huender
Mw. Versteeg - Hakvoort
Mw. Stappershoef - Zeeman
Venekamp - Koekoek
Jonathans - Vennema